

**UNIVERSITATEA „BABEȘ BOLYAI”
FACULTATEA DE STUDII EUROPENE
ȘCOALA DOCTORALĂ „PARADIGMA EUROPEANĂ”**

**CONTRIBUȚIILE LUI PETRE ISPIRESCU ȘI
ITALO CALVINO LA CUNOAȘTEREA ȘI
VALORIFICAREA BASMELOR ROMÂNEȘTI ȘI ITALIENE**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Coordonator științific:

Prof. Univ. Dr. ION CUCEU

Doctorand:

AVRAM (DUȘA) CARMEN-ANCUȚA

CLUJ-NAPOCA

2014

REZUMAT

Lucrarea noastră are drept obiectiv analiza comparativă a colecțiilor *Legende sau basmele românilor*, alcătuită de Petre Ispirescu, respectiv *Fiabe italiene*, alcătuită de Italo Calvino, în vederea stabilirii rolului pe care l-au jucat fiecare dintre acestea în cunoașterea, răspândirea și valorificarea basmelor în cele două culturi, română și italiană.

În ciuda deosebirilor evidente între cele două colecții, date de perioadele în care au fost alcătuite, de profilul intelectual al autorilor lor și de modul în care aceștia au procedat propriu-zis la alcătuirea lor, am considerat justificată o asemenea comparație, pe temeiul asemănărilor de structură, dar mai ales pe temeiul rolului similar pe care *Legendele sau basmele românilor* și *Fiabe italiene* l-au jucat în cultura română și în cea italiană: ambele sunt colecțiile reprezentative pentru țările de proveniență, bucurându-se de o mare popularitate în rândul cititorilor, dar și al publicului specialist.

Cadrul de analiză al lucrării a fost construit prin schițarea unor problematici precum: definirea basmului ca specie narativă, teoriile privind geneza și evoluția sa, principalele colecții alcătuite în cultura română și în cea italiană, precum și perspectivele de cercetare a acestei categorii folclorice.

Structura lucrării noastre este următoarea:

ARGUMENT

PRELIMINARII TEORETICE

Definiții de lucru. Delimitări. Aspecte terminologice

Teorii despre originea basmelor

Colecții de basme românești și italiene

Instrumente de lucru. Direcții de cercetare a basmelor

Categoria narativă a basmului

Generalități – structuri – teme – motive – personaje

PARTEA ÎNȚĂI
CONTRIBUTIA LUI PETRE ISPIRESCU LA CUNOAȘTEREA ȘI
VALORIFICAREA BASMELOR ROMÂNEȘTI

1. 1. **Petre Ispirescu – Repere bio-bibliografice**
1. 2. **Colecția *Legende sau basmele românilor* – contextul apariției, caracteristici, importanță**
1. 3. **Universul basmelor din colecția Petre Ispirescu: teme, motive, structuri**
1. 4. **Concluzii**

PARTEA A DOUA
CONTRIBUTIA LUI ITALO CALVINO LA CERCETAREA BASMELOR
ITALIENE

2. 1. **Italo Calvino – repere bio-bibliografice**
2. 2. **Literatura lui Italo Calvino – între neo-realism și fantastic. Câteva considerații**
2. 3. **Italo Calvino – note de basmologie**
 2. 3. 1. Despre V. I. Propp – cercetătorul cu „minuțiozitate de matematician și pași de plumb”
 2. 3. 2. De la basmele africane la Mickey Mouse sau despre circulația și transformările folclorului în contemporaneitate
 2. 3. 3. Depășirea romantismului în cercetarea culturii tradiționale italiene: despre prefigurarea metodelor sociologice la folcloristul Serafino Amabile Guastella
 2. 3. 4. Colecția de basme alcătuită de Jacob și Wilhelm Grimm: caracteristici, impact, receptare
 2. 3. 5. Controversele din jurul colecției de basme a lui Charles Perrault
 2. 3. 6. Universul semantic din *Il Pentamerone* de G.B. Basile
 2. 3. 7. Personajul *Giufă* (tipul *Păcală*) în povestirile lui Francesco Lanza
 2. 3. 8. Importanța basmelor ca documente istorice – câteva teorii
 2. 3. 9. Contribuția lui Giuseppe Pitrè la studiul prozei populare italiene
2. 4. **Colecția *Fiabe italiane* – Contextul apariției, caracteristici, importanță**
2. 5. **Concluzii**

PARTEA A TREIA
BASME DIN COLECȚIILE LUI PETRE ISPIRESCU ȘI ITALO CALVINO.
FIȘE COMPARATIVE

3. 1. *Sarea în bucate* – Petre Ispirescu / *Bene come il sale (Bun ca sarea)* – Italo Calvino

3. 2. *Broasca țestoasă cea fermecată* – Petre Ispirescu / *Il principe che sposò una rana (Prințul care s-a însurat cu o broască)* – Italo Calvino

3. 3. *Cele trei rodii aurite* – Petre Ispirescu / *L'amore delle tre melagrane (Dragostea celor trei rodii),(Bianca-come-il-latte-rossa-come-il-sangue)* – Italo Calvino

3. 4. *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte* – Petre Ispirescu / *Il paese dove non si muore mai (Țara unde nu se moare niciodată)* – Italo Calvino

3.5. Concluzii

CONCLUZII GENERALE

ANEXE

BIBLIOGRAFIE

În partea întâi, intitulată *Contribuția lui Petre Ispirescu la cunoașterea și valorificarea basmelor românești*, am dedicat un prim capitol vieții și activității povestitorului muntean. Cunoscut cititorilor mai ales ca tipograf autodidact și împătimit culegător al basmelor populare din Muntenia, Petre Ispirescu a fost un povestitor talentat și s-a dovedit a fi, nu o dată, un spirit rafinat, calități care i-au atras colaborarea unor intelectuali de seamă ai vremii, precum B. P. Hasdeu, J. Urban Jarník, Al. I. Odobescu, Moses Gaster, Vasile Alecsandri etc., care l-au încurajat în pasiunea sa pentru scris și l-au prețuit pentru hărnicia, modestia și talentul său. Mai puțin cunoscut publicului larg este faptul că activitatea de culegător de basme a lui Petre Ispirescu nu este singulară în sfera preocupărilor sale folclorice, acesta fiind interesat, de asemenea, de jocurile de copii, precum și, într-o mai mică măsură, de snoave, legende, ghicitori, proverbe, dar și autor al unor firave încercări teoretice, latinizante, asupra basmelor populare, colaborator al lui J. Urban Jarník în proiectul unei „crestomații” de texte din literatura română, dedicate străinilor, proiect abandonat de filologul ceh.

Analizând, apoi, contextul apariției colecției *Legende sau basmele românilor*, structura și caracteristicile sale, am putut constata cum Petre Ispirescu și-a câștigat un loc de seamă în istoria folcloristicii tocmai pentru că a sa colecție de basme a fost întâia de

acest gen din Muntenia, scrisă într-un stil popular și în graiul cel mai apropiat de limba literară, apreciată la superlativ în epocă și bucurându-se de numeroase ediții și reproduceri în manualele școlare, de unde constatarea lui Ovidiu Bârlea că „Ea a avut la noi rol similar cu colecția fraților Grimm, pătrunzând adânc în straturile populare, deși nu în proporțiile acesteia.”

În partea a doua a tezei noastre, am realizat un demers similar celui din partea întâi, dar vizându-l, de această dată, pe Italo Calvino. Schițând reperele bio-bibliografice, am putut constata faptul că, personalitate complexă și multiculturală – nu doar datorită interesului său pentru culturile contemporane, ci și experienței de „pelerin” prin Cuba, Italia (pendulând mai ales între San Remo, Torino și Roma), America sau Franța –, Italo Calvino a perceput, adesea, realitatea ca pe un adevărat labirint de explorat cu ajutorul arsenalului rațiunii. Așa se face că proza sa este una curată, lipsită de dedesubturile introspecției, uimind prin precizia rațională a actului de a povesti, chiar și atunci când are ca obiect lumea fanteziei. Scrisul a reprezentat activitatea cotidiană de bază a lui Calvino, dată fiind cantitatea impresionantă de opere elaborate, dintre care multe au avut un succes răsunător, încă de la data publicării. În încercarea de a contura universul tematic al operelor sale, am observat că literatura sa, plasată între neo-realism și fantastic, reflectă permanenta preocupare a lui Italo Calvino pentru tehnici și forme narative inovative, dar și puternica ancorare în contextul social-politic al vremii sale. Volumul *Sulla fiaba*, editat de Mario Lavagetto în 1988, descoperă cititorului și o altă ipostază a lui Italo Calvino, aceea de cercetător al problematicii istoricității și funcționalității basmelor în culturile tradiționale orale, precum și al transformărilor pe care le suferă ele în contemporaneitate, dar și de bun cunoscător al studiilor dedicate acestei specii narative în spațiul cultural italian sau mai larg european.

Ne-am concentrat, apoi, asupra antologiei *Fiabe italiene*, analizând contextul apariției acestei colecții, particularitățile ei structurale, importanța în cadrul studiilor dedicate culturii tradiționale italiene și am constatat cum, la publicarea sa, în 1956, colecția a dat naștere la reacții dintre cele mai diverse, mergând de la puține respingeri critice și până la cele mai multe elogii bine argumentate. Antologia lui Calvino are o valoare deosebită pentru cultura italiană, nu doar pentru că este prima antologie națională a basmului în limba italiană, rezultată din selecția și traducerea versiunilor reprezentative din colecțiile publicate în diferite dialecte peninsulare, ci mai ales pentru că autorul ei a reușit să păstreze elementele distinctive, specifice fiecărei regiuni în parte.

În ultima parte a lucrării noastre, am alcătuit fișe comparative pentru patru din basmele prezente în colecția lui Petre Ispirescu, respectiv variantele lor paralele din colecția lui Italo Calvino: *Sarea în bucate/ Bene come il sale, Broasca țestoasă cea fermecată /Il principe che sposò una rana; Cele trei rodii aurite/ L'amore delle tre melagrane* și *Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte/ Il paese dove non si muore mai*.

În acest scop, am identificat, mai întâi numărul tipului de basm în clasificarea Aarne-Thompson și titlul internațional al tipului. Am rezumat, apoi, variantele sale europene și extraeuropene, în funcție de bibliografia care ne-a stat la dispoziție. Am indicat, de asemenea, variantele românești și italienești ale basmelor analizate, prezente în cataloagele/clasificările naționale.

Apoi, revenind asupra basmelor amintite mai sus, am precizat sursele care au stat la baza colecțiilor Ispirescu, respectiv Calvino, am stabilit succesiunea motivelor și episoadelor în fiecare tip motiv, am efectuat analiza propriu-zisă, structurală și stilistică, cu evidențierea paralelismelor, respectiv a deosebirilor, dar și a elementelor de caracter regional ori de specific național.

În linii generale, am putut constata cum basmele analizate de noi prezintă, așa cum este firesc, din moment ce aparțin aceluiași tip, motive și elemente comune, însă, în fiecare dintre cazurile studiate, variantele românești par a fi mai complexe, mai bogate în episoade, mai bine articulate epic. Faptul se poate explica, credem, prin aceea că basmele culese de Petre Ispirescu, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, stau mărturie pentru un fenomen al povestitului viu, într-o cultură română care adăsta, încă, într-o oralitate mixtă, în vreme ce Peninsula Italică, pentru care sunt reprezentative basmele din colecția Calvino, se afla, la data mult mai târzie a elaborării ei, într-un stadiu de modernitate avansată.

O a doua explicație a acestui fapt derivă din personalitatea și modul de lucru al celor care au alcătuit colecția: Petre Ispirescu este un povestitor „popular” talentat, cu o educație modestă, care uzează de stilul și strategiile narrative ale povestitorilor populari, în vreme ce Italo Calvino este un scriitor excepțional, intelectual rafinat, care uzează de un stil propriu, artistic, în povestirea basmelor. Sunt comune celor două colecții, ca, de altfel, întregii categorii narrative a basmului, modalitățile de construcție a personajelor, care aparțin unor tipologii bine conturate, cu trăsături fizice și morale diferite, dar nete, având, în general, una sau două trăsături prevalente: putere sau slăbiciune, frumusețe sau urâtenie, bunătate sau răutate.

Cele două colecții de basme, *Legende sau basmele românilor*, respectiv *Fiabe italiene*, se aseamănă prin importanța pe care au avut-o și o au fiecare în culturile de obârșie: ambele sunt primele colecții reprezentative național de dimensiuni ample scrise în limbile literare; ambele au cunoscut o largă popularitate, numeroase editări, iar unele din basmele pe care le conțin au intrat de timpuriu în programele școlare; ambele au devenit reprezentative pentru specia narativă a basmului și au marcat treceri de etapă în istoria folcloristicii românești, respectiv a celei italiene.

Cuvinte-cheie: basm, basm popular, basm cult, analiză comparativă, Petre Ispirescu, Italo Calvino, *Legende sau basmele românilor*, *Fiabe italiene*.

BIBLIOGRAFIE

Aarne, Antti, *The Types of the Folktale: A Classification and Bibliography*. Translated and Enlarged by Stith Thompson. 2nd rev. edition, Helsinki, Suomalainen Tiedeakatemia / FF Communications, 1961.

Abrudan, Elena, *Structuri mitice în proza contemporană*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de știință, 2003.

Afanasyev, Alexander, *Russian Fairy Tales*. Translated by Norbert Guterman, Pantheon Fairy Tale and Folklore Library, 1976.

Alexici, Gheorghe, *Texte din literatura poporană română*, Tomul I: Poezia tradițională, Budapesta, Editura autorului, 1899; Tomul II. Publicat cu un studiu introductiv, note și glosar de Ion Mușlea, București, 1966.

Altamura, Antonio, *Tempi e forme della letteratura popolare în Italia*, Napoli, Libreria Scientifica Editrice, 1972.

Alui Gheorghe Adrian, *Tinerețe fără bătrânețe și sentimentul tragic al timpului*, Piatra Neamț, Editura Conta, 2004.

Anderson, Walter, „Le conte des Trois Oranges”, în *Actas do Colóquio de Estudos Etnográficos „Dr. José Leite de Vasconcelos” I: Promovida pela Junta de Província do Douro Litoral (de 18 a 23 de Junho de 1958)*, Porto, Impr. Portuguesa, p. 1-6.

Anderson, Walter, *Kaiser und Abt*. Die Geschichte eines Schwanks, „Folklore Fellows' Communications” no. 42, Helsinki, Academia Scientarum Fennica, 1923.

Andrews, J. B. , *Contes ligures. Traditions de la Rivière recueillies entre Menton et Gênes*, no. 50 și variantele 51, 60, 61, Paris, 1892.

Anghelescu, Mircea, *Introducere în opera lui Petre Ispirescu*, București, Editura Minerva, 1987.

Antonio de Nino, *Usi e costumi abruzzesi*, Firenze, 1883.

- Apuleius, *Măgarul de aur*, Traducere românească de I. Teodorescu, E. P. L. , Biblioteca pentru toți, București, 1968.
- Arnone, Vincenzo, *Pavese. Tra l'assurdo e l'assoluto*, Padova, Edizioni Messaggero, 1998.
- Arsenie, Theodor M. , *Noua colecțiune de basme sau istorii populare culese și prelucrate de...*, 2 volume, București, respectiv Turnu Măgurele, 1872.
- Ashliman, D. L. , *A Guide to Folktales în the English Language*. Based on the Aarne-Thompson Classification System (Bibliographies and Indexes în World Literature), vol. 11, Westport (Connecticut), New York and London, Greenwood Press, 1987.
- Balladoro, Arrigo, *Folk-lore veronese. Novelline*, Verona, 1900.
- Basile, Giovan Battista, *Lo cunto de li cunti (Il Pentamerone)*. A cura di Michel Rak, Milano, Garzanti, 1995.
- Băjenaru, Grigore, *Ispirescu – împăratul basmelor*, București, Editura Ion Creangă, 1983.
- Bărbulescu, Corneliu, „Aspecte actuale ale cercetărilor narațiunilor populare în România”, în *REF*, tom. 10, nr. 4, 1965, p. 339-346.
- Bărbulescu, Corneliu, „Catalogul poveștilor populare românești. Note preliminare”, în *Revista de Etnografie și Folclor*, nr. 1-2/1960, p. 59-72.
- Bărbulescu, Corneliu, „Catalogul poveștilor românești”, în *REF*, an V, nr. 1-2, 1960, p. 59-62.
- Bărbulescu, Corneliu, *Introducere*, în Petre Ispirescu, *Opere*, vol. I, Editura pentru literatură, 1969, Ediție îngrijită, note și variante, glosar și bibliografie de Aristița Avramescu.
- Bârlea, Ovidiu, *Antologie de proză populară epică*, I-III, București, Editura pentru Literatură, 1966.
- Bârlea, Ovidiu, *Folclor românesc*. Vol. 1, București, Editura Minerva, 1981.

Bârlea, Ovidiu, *Istoria folcloristicii românești*, București, Editura Enciclopedică Română, 1974.

Bârlea, Ovidiu, *Mică enciclopedie a poveștilor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976.

Bârlea, Ovidiu, *Poveștile lui Creangă*, București, Editura pentru Literatură, 1967.

Beaudouin, Valérie, „*Se una notte d'inverno e i Voyage d'hiver*”, în Raffaele Aragona (editor), *Italo Calvino: percorsi potenziali*, Manni Editori, 2008, p. 63-72.

Bechstein, Ludwig, „Das Unentbehrlichste”, în *Neues Deutsches Märchenbuch*, Leipzig, W. Einhorn's Verlag, 1856), p. 171-175.

Bédier, Joseph, *Les fabliaux, études de littérature populaire et d'histoire littéraire du Moyen Âge*, 1893.

Bénabou, Marcel, „L'Oulipo tra Francia e Italia: l'esempio Calvino”, în Raffaele Aragona (editor), *Italo Calvino: percorsi potenziali*, Manni Editori, 2008, p. 19-32.

Bernoni, Domenico Giuseppe, *Fiabe e novelle popolari veneziane*, Venezia, Tipografia Fontana-Ottolini, 1873.

Berti, Carolina Coronedi, *Novelle popolari bolognesi*, Bologna, Forni, 1874.

Bertone, Giorgio, *Italo Calvino. Il castello della scrittura*, Torino, Einaudi, 1994.

Bettelheim, Bruno, *Il mondo incantato. Uso, importanza e significati psicoanalitici delle fiabe*, Milano, Feltrinelli, 2010.

Biga, Francesco, „Italo Calvino, il partigiano chiamato «Santiago»”, în *Patria indipendente*, 29 ianuarie 2006, p. 29-31.

Bistrițeanu, Alexandru, „Peisajul în basmul românesc”, în *SCILF*, an. V, nr. 3-4, 1956, p. 479-494.

Bladé, Jean-François, *Contes populaires de la Gascogne*, Paris, Maisonneuve et Leclerc, 1886, vol. I.

Boas, Franz, *Folk-Tales of Salishan and Sahaptin Tribes*, în „Memoirs of the American Folk-Lore Society”, vol. 11, Lancaster and New York, American Folk-Lore Society, 1917.

Bologaro, Eugenio, *Italo Calvino and the Compass of Literature*, University of Toronto Press, 2003.

Bompas, Cecil Henry, *Folklore of the Santal Parganas*, London, ed. David Nutt, 1909.

Bonura, Giuseppe, *Invito alla lettura di Italo Calvino*, Milano, Gruppo Ugo Mursia Editore, 1993.

Bottigheimer, Ruth B. , *Fairy Tales: A New History*, Suny Press, 2010.

Braga, Téoфіlo, *Contos Tradicionaies do Povo Português*, Porto, 1884.

Breiner, Laurence, „Italo Calvino: The Place of the Emperor în Invisible Cities”, în *Modern Fiction Studies*. Vol. 34, nr. 4, 1988, p. 559-573.

Briggs, Katherine, *The Vanishing People. A Study of Traditional Fairy Beliefs*. London, Cocs&Wyman Ltd. , 1978.

Brueyre, J. P. , *Contes populaires de la Grande-Bretagne*, Paris, Hachette, 1877, no. 28.

Busk, R. H. , *Folk-Lore of Rome: Collected by Word of Mouth from the People*, London, Longmans, Green, and Company, 1874.

Calvino, Italo, „By Way of an Autobiography” în *The Uses of Literature*, San Diego, CA. Harcourt Brace and Company, 1986, p. 339-341.

Calvino, Italo, *Cosmicomiche vecchie e nuove*, Milano, Garzanti, 1984.

Calvino, Italo, *Fiabe italiane raccolte dalla tradizione popolare durante gli ultimi cento anni e trascritte în lingua dai vari dialetti da Italo Calvino*, Introduzione di Italo Calvino con uno scritto di Cesare Segre, vol. 1-3, Milano, Oscar Mondadori Editore, 2011.

Calvino, Italo, *Fioravante și frumoasa Isolina* Basme italiene culese din tradiția populară și transcrise în limba literară de Italo Calvino, Selecție, traducere și cuvânt înainte de Olga Mărculescu, Editura Univers, București, 1975.

- Calvino, Italo, *Gli amori difficili*, Torino, Einaudi, 1970.
- Calvino, Italo, *Il sentiero dei nidi di ragno*, Torino, Einaudi, 1964.
- Calvino, Italo, *La giornata d'uno scrutatore*, Torino, Einaudi, 1963.
- Calvino, Italo, *La speculazione edilizia*, în „Botteghe Oscure”, XX, 1957, p. 438-517.
- Calvino, Italo, *Le città invisibili*, Torino, Einaudi, 1972.
- Calvino, Italo, *Marcovaldo ovvero le stagioni în città*, Torino, Einaudi, 1963.
- Calvino, Italo, *Palomar*, Torino, Einaudi, 1983.
- Calvino, Italo, *Sulla fiaba* in *Saggi (1945-1985)*, a cura di Mario Berenghi, Arnaldo Mondadori Editore, “I Meridiani”, Tomo secondo, p. 1541-1632.
- Calvino, Italo, *Se una notte d'inverno un viaggiatore*, Torino, Einaudi, 1979.
- Calvino, Italo, *Sulla fiaba*. A cura di Mario Lavagetto, Torino, Einaudi, 1988.
- Calvino, Italo, *Una pietra sopra. Discorsi di letteratura e società*, Torino, Einaudi, 1980.
- Canciovici, Mihai Alexandru, *Păcală – eroul comic din snoava populară românească: studiu comparat*, Craiova, Hyperion, 1998.
- Canciovici, Mihai, „Clasificarea textelor de poezie și proză populară românească”, în *Etnologie românească*, p. 193-216.
- Candrea, Ion Aurel, *Lumea basmelor*, București, Paideia, 2001.
- Caprettini, Gian Paolo, în *La Ricerca Folklorica*, No. 12: Il viaggio, la prova, il premio. La fiaba e i testi extrafolklorici, Oct. , 1985, pp. 15-18.
- Cardigos, Isabel, „Review on: *The Tale of the Three Oranges*. By Christine Goldberg. Helsinki, Academia Scientarium Fennica, 1997. 287 pp. ”, în *Marvels&Tales. Journal of Fairy-Tale Studies*, Vol. 13, No. 1, 1999, p. 108-111.
- Călinescu, G. , *Estetica basmului*, Editura Pergamon, 2006.

- Călinescu, George, *Estetica basmului*, București, Editura pentru Literatură, 1965.
- Cătană, G. , *Basme, povești și balade*, Timișoara, Editura Facla, 1984.
- Cătană, Gheorghe, *Poveștile Bănățului culese din gura poporului bănățean* de G. C. , învățător, tom II, Gherla, 1893.
- Chevalier, Jean, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri , mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, Editura Artemis, București, 1993.
- Chiarenza, Graziela, *Fiabe, favole, leggende... il "tesoro" della cultura siciliana*, <http://www.editorialeagora.it/rw/articoli/89.pdf>.
- Chițimia, I. C. , „Problema clasificării și defnirii literaturii populare în proză”, in *Studii și cercetări de Istorie literară și Folclor*, III, 1954, p. 47-62.
- Ciaușanu, Gh. F. , *Superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și noi*, Colecția Mythos, Editura Saeculum I. O. , București, 2005.
- Ciorbea, Laurențiu, *Apa tinerețelor și alte povești populare*, Brașov, Editura Ciurcu, 1904.
- Ciorbea, Laurențiu, *Două turturele de aur*, Gherla, Editura Aurora, 1895.
- Cirese, Alberto Mario *Cultura egemonica e culture subalterne*. Rassegna degli studi sul mondo popolare tradizionale. Seconda edizione accresciuta, Palermo, Palumbo, 1973, p. 60-63.
- Cirese, Alberto Mario, „Giuseppe Pitrè”, în G. Grana (a cura di), *Letteratura italiana: I Critici*. Vol. 1, Milano, Marzorati, 1969, p. 279-300.
- Cirese, Alberto Mario, Liliana Serafini, (a cura di), *Tradizioni orali non cantate: primo inventario nazionale per tipi, motivi o argomenti di fiabe, leggende, storie e aneddoti, indovinelli, proverbi, notizie sui modi tradizionali di espressione e di vita ecc. , di cui alle registrazioni sul campo promosse dalla Discoteca di stato in tutte le regioni italiane negli anni 1968-69 e 1972*, Ministero dei beni culturali e ambientali, 1975.
- Ciubotaru, Silvia, *Folclorul medical din Moldova*. Tipologie și corpus de texte, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2005.

Clodd, Edward, *Myths and dreams*, Chatto & Windus, London, 1891.

Cocchiara, Giuseppe, *Istoria folcloristicii europene, Europa în căutare de sine*, traducere din limba italiană de Mihaela Șchiopu, București, Editura Saeculum I. O. 2004.

Collin, F. , *Charles Perrault, le fantôme du XVIIe siècle*, Draveil, Colline, 1999.

Coman, Mihai, *Introducere în antropologia culturală. Mitul și ritul*, București, Polirom, 2008.

Comparetti, D. , *Novelline popolari italiane*, Torino, 1875, no. 50.

Constantinescu, Barbu, *Probe de limba și literatura țiganilor din România*, București, Tipografia Societății Academice Române, no. 10.

Constantinescu, Mircea, *Triumful lui Făt-Frumos. O lectură comparată a basmului Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte*, București, Editura Albatros, 1979.

Constantinescu, Nicolae, *Cititor în basme*, Prefața la vol. Petre Ispirescu, *Legende sau basmele românilor*, București, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997.

Cox, Marian Roalfe, *Cinderella. Three Hundred and Forty-five Variants of Cinderella, Catskin, and Cap O' Rushes*, abstracted and tabulated, with a discussion of mediaeval analogues, and notes, by... With an Introduction by Andrew Lang, M. A. London, published for The Folk-lore Society by David Nutt, 1893.

Crane, Thomas Frederick, *Italian Popular Tales*, London, Macmillan and Company, 1885.

Creangă, Ion, *Opere*, ediție critică de G. T. Kirileanu, București, Fundația pentru Literatură și Artă, 1939.

Cristea Timoc, Sandu, *Povești populare românești*, București, Editura Minerva, 1988.

Cristescu-Golopenția, Ștefania, *Gospodăria în credințele și riturile magice ale femeilor din Drăguș (Făgăraș)*. Ediția a III-a. Cuvânt înainte și note de Sanda Golopenția, București, Paideia, 2002.

- Cristescu, Ștefania, *Descântatul în Cornova-Basarabia*. Volum editat, introducere și note de Sanda Golopenția, ediția a doua revăzută și adăugită, București, Paideia, 2003.
- Cromphout, Francis, „From Estrangement to Commitment: Italo Calvino's «Cosmicomics» and «T Zero»”, în *Science Fiction Studies*, Vol. 16, No. 2 (Jul. , 1989), p. 161-183.
- Cruso, Sarah, *Guida alla lettura di Italo Calvino Fiabe italiane*, Carocci Editore, Roma, 2011.
- Cuceu, Ion, *Fenomenul povestitului*. Încercare de sociologie și antropologie asupra narațiunilor populare, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, 1999.
- D'Ambrosio, Matteo, „Italo Calvino e il gioco di parole”, în Raffaele Aragona (editor), *Italo Calvino: percorsi potenziali*, Manni Editori, 2008, p. 151-170.
- D'Aronco, Gianfranco, *Indice delle fiabe toscane*, Firenze, Olschki, 1953.
- Das Märchen*. Aufl. 3, Leipzig, Verlag von Quelle&Meyer, 1925.
- Datcu, Iordan, „Ispirescu, Petre”, *Dicționarul etnologilor români*. Vol. II, București, Editura Saeculum I. O, 1998, p. 21-23.
- Dăncuț, M. , „Sarea – fragmentarium etnologicum”, în *vol. Sarea, Timpul și Omul*, Sfântu Gheorghe, Ed. Angustia, 2006, p. 147-148.
- De Nino, Antonio, *Usi e costumi abruzzesi*, vol. III: *Fiabe*, Firenze, 1883, No. 75.
- Defrance, Anne, *Les contes de fées et les nouvelles de Madame d'Aulnoy, 1690-1698: l'imaginaire féminin à rebours de la tradition*, Librairie Droz, 1998.
- Densușianu, Ovid, *Tradiții și legende populare*, București, Editura L. Alcalay, 1910.
- Di Francia, Letterio. *Fiabe e novelle calabresi*, Torino, G. Chiantore, 1929-1931.
- Di Pace-Jordan, Rosetta, „Italo Calvino's Legacy: The Constant and Consistent Vision”, în *World Literature Today*, 66, nr. 3, 1992, p. 468-471.

Di Venuta, Maria, *La provincia sorniona*. L'opera narrativa di F. Lanza, Palermo, Epos, 1984.

Dicționar explicativ al limbii române, Academia Română – Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan”, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998.

Dicționarul Literaturii române de la origini până la 1900, Institutul de lingvistică, istorie literară și folclor al Universității “Al. I. Cuza” Iași, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1979.

Dini, Andrea, „Calvino and the Internet”, în *Approaches to the Teaching of Italo Calvino's Works*. Ed. Franco Ricci. New York: Modern Language Association, 2013, accesat on-line <http://msuweb.montclair.edu/~dinia/Calvino%20and%20the%20Internet.pdf>

Dobre, Alexandru, „Petre Ispirescu – 80 de ani de la moarte”, în *Revista de Etnografie și Folclor*, tom 12, nr. 6, 1967, p. 477-490.

Dumitrașcu, N. I. , *Moșteniri*. Povestiri, legende și amintiri istorice, Craiova, 1926.

Eliade, Mircea, *Aspecte ale mitului*, București, Editura Univers, 1978.

Eminescu, Mihai, „Notițe bibliografice”, în *Timpul* 5 [1880], nr. 102.

Eminescu, Mihai, *Opere VI Literatura populară*, ediție critică îngrijită de Perpessicius, București, Editura Academiei R. P. R. , 1963.

Fansler, Dean S. , *Filipino Popular Tales*, Lancaster and New York, American Folk-Lore Society, 1921.

Ferroni, Giulio, *Italo Calvino, in Storia della letteratura italiana*, vol. IV (*Il Novecento*), Torino, Einaudi, 1991, p. 565-589.

Filimon, Nicolae, *Opere*, vol. I, București, Editura pentru literatură, 1957.

Finamore, Gennaro, *Tradizioni popolari Abbruzzesi*, Lanciano, 1882.

- Florea, Virgiliu, *Scrittori români în arhiva M. Gaster de la Londra*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, 2007.
- Franco, Sgroi, „Le storie di Giufà: l'arte del perdigiorno”, *Sviluppo agricolo*, Palermo, n. 5, maggio, 1991.
- Frigessi, Delia (a cura di), *Inchiesta sulle fate. Italo Calvino e la fiaba*. Prefazione di Cesare Segre, illustrazioni di Raffaello Fiumana, Bergamo, Lubrina, 1988.
- Frâncu, Teofil; George Candrea, *Românii din Munții Apuseni (Moții)*, București, Gr. Luis, 1888.
- Fundescu, C. , *Basme, orații, păcălituri și ghicitori adunate de...cu o introducere despre Literatura populară de B. P. Hasdeu*, București, 1867.
- Furtună, Dumitru, *Izvodiri din bătrâni. Povești din poporul satelor, Vălenii de munte, tip. „Neamul românesc”*, 1912.
- Georgescu, Valentin Al. , „L'ordalie ou le jugement de Dieu chez les Roumains (Droit féodal étatique et droit populaire)”, în *Ethnologica*, 1978, p. 3-10, 84-87.
- Gherman, Traian, *Meteorologie populară. Observări, credințe, obiceiuri*, București, Editura Paideia, 2002.
- Gigliucci, Roberto, *Cesare Pavese*, Mondadori, Milano, 2001.
- Giuglea, George și George Vâlsan, *De la românii din Serbia. Culegere de literatură populară*, București, 1913.
- Goldberg, Christine, *The Tale of the Three Oranges*, Helsinki, Academia Scientarum Fennica, 1997.
- Grimm, Jacob, *Deutsche Mythologie Volksgabe*. Rearbeit und eingeleitet von Karl Hans Strobl. Wien-Leipzig, Bermina Verlag, 1939.
- Grohmann, Josef Virgil, *Sagenbuch von Böhmen&Mähren*, Praga, 1863, p. 16.

Gubernatis, *Novelline di Santo Stefano di Calcinaja*, no. 4 și no. 10: *I tre arance*, Torino, 1869.

Gurdon, Eveline Camilla, *County Folk-Lore*, printed extracts no. 2, Published for the Folk-Lore Society by D. Nutt, Suffolk, Ipswich, 1893.

Guță, Armand, „Epica în proză”, în Sabina Ispas, Nicoleta Coatu (coord.), *Etnologie românească*. Vol. II: Folcloristică și Etnomuzicologie. Partea a II-a: Metodologie. Arhive. Instrumente de lucru, București, Editura Academiei, 2010, p. 40-64.

Harris, Paul A. , „Italo Calvino: The Code, the Clinamen and the Cities”, în *Mosaic* 23, nr. 4, 1990, p. 67-85.

Hasdeu, B. P. , *Etymologicum Magnum Romaniae*. Dicționarul limbei și istoriei populare a românilor. Ediție îngrijită și studiu introductiv de Grigore Brâncuș, București, Minerva, 1976.

<http://www.worldcat.org/title/love-for-three-oranges-aarne-thompson-tale-type-408-a-study-in-traditional-variation-and-literary-adaptation/oclc/54076083>

Imbriani, Vittorio, *La Novellaja Fiorentina, Fiabe e novelline stenografate dal dettato popolare*, no. 24, Livorno, 1877.

Imbriani, Vittorio, *XII Conti Pomiglianesi*, Napoli, 1877.

Ingemark, Camilla Asplund, „The Chronotope of Enchantment”, *Journal of Folklore Research*, No. 43 (1), p. 1-29.

Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii românești* , vol. I, București, Editura Librăriei Pavel Suru, 1925.

Ispirescu, Petre, „Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte”, în *Țăranul român*, [București], 1862, numărul 11, p. 87-88.

Ispirescu, Petre, *Legende sau basmele românilor*, Ediție îngrijită de Aristița Avramescu, vol. I, Editura Cartea Românească, 1988.

Ispirescu, Petre, *Opere*, Ediție îngrijită de Aristița Avramescu. Studiu introductiv de C. Bărbulescu, vol. I, București, Editura pentru literatură, 1969, vol. II, București, Editura Minerva, 1971.

Jiga Iliescu, Laura, „Practica oralității și practica scrierii”, în Sabina Ispas, Nicoleta Coatu (coord.), *Etnologie românească*. Vol. 1: Folcloristică și etnomuzicologie, București, Editura Academiei, 2006.

Kaasik, Mairi, „A mortal visits the Other World – the relativity of time în estonian fairy tales”, în *Journal of Ethnology and Folkloristics*, vol. 7, No. 2 (2013), p. 33-47.

Karlinger, Felix, (ed.), *Italienische Volksmärchen*. Die Märchen der Weltliteratur. Düsseldorf & Cologne, Diederichs, 1973.

Karlinger, Felix, *Rumänische Märchen ausserhalb Rumäniens*, Kassel, Röth, 1982.

Kawan, Christine Shojaei, „Reflections on International Narrative Research on the Exemple of *The Tale of The Three Oranges*”, consultat on-line <http://www.folklore.ee/folklore/vol27/kawan.pdf>

Kawan, Christine Shojaei, *Die drei Orangen*: [AT 408], Kurt Ranke, Rolf Brednich *et al.* (eds.), *Enzyklopädie des Märchens: Handwörterbuch zur historischen und vergleichenden Erzählforschung 10: Nibelungenlied – Prozessmotive*. Berlin & New York: de Gruyter, p. 346–355.

Kawan, Christine Shojaei, în Lorenzo Lippi, Kurt Ranke, Rolf Brednich *et al.* (eds.) *Enzyklopädie des Märchens: Handwörterbuch zur historischen und vergleichenden Erzählforschung 8: Klerus – Maggio*. Berlin & New York: de Gruyter, 1996, p. 1093-1097.

Kinder und hausmärchen: gesammelt durch die Brüder Grimm, Volumul 2, Dieterich, 1857, p. 362-373.

Klossowski, P. , *Scalda Dianei*, (traducere de I. D. Brana), București, Ed. Nemira, 2002.

Knowles, J. Hinton, *Folk-Tales of Kashmir*, London, Kegan Paul, Trench, Trübner, and Company, 1893.

Köhler, Reinhold, „Italienische Volksmärchen”, în *Jahrbuch für romanische und englische Literatur*. Leipzig, 1867.

Lang, Andrew, *The Green Fairy Book*, London, Longmans, Green, and Company, 1892.

Lavagetto, Mario, *Dovuto a Calvino*, Bollati Boringhieri, Torino, 2001.

Leistner, Ludwig, *Das Räthsel der Sphinx*, Berlin, 1889.

Letterio di Francia, *Fiabe e novelle calabresi*, Torino, G. Chiantore, 1929-1931.

Lévi-Strauss, Claude, „Structure and Form: Reflections on a Work by Vladimir Propp”, în *Structural Anthropology*, Chicago University Press, 1893.

Litman, Dora, „Viața lui Petre Ispirescu”, în *Studii și Cercetări de Istorie Literară și Folclor*, an IV (1955), p. 511-513.

Lo Nigro, Sebastiano, *Racconti popolari siciliani; classificazione e bibliografia*, Firenze, L. S. Olschki, 1957.

Luzel, François-Marie, *Contes populaires de Basse-Bretagne*, Paris, Maisonneuve & Ch. Leclerc, 1887, vol. I.

Luzel, François-Marie, *Légendes chrétiennes de Basse-Bretagne*, vol. I, Paris, Maisonneuve, 1881.

Marian, S. Fl., *Nașterea la români*. Studiu etnografic. Ediție îngrijită, introducere, bibliografie și glosar de Iordan Datcu, București, Editura Saeculum I. O, 2000.

Marian, Simion Florea, *Răsplata. Povești din Bucovina*, Suceava, 1897.

Mariencescu, Atanasie, *Poezii populare din Transilvania*, Ediție îngrijită de Eugen Blăjan. Prefață de Ovidiu Bârlea, București, Editura Minerva, 1971.

Martus, Steffen, *Die Brüder Grimm. Eine Biographie*, Berlin, Rowohlt Verlag, 2009.

McGlathery James M., (edited by), *The Brothers Grimm and Folktale*, University of Illinois Press, 1991.

Megas, Georgias A. , *Folktales of Greece*, University of Chicago Press, Chicago and London, 1970.

Meier, Ernst, *Deutsche Volksmärchen aus Schwaben: Aus dem Munde des Volks gesammelt*, Stuttgart, C. P. Scheitlin's Verlagshandlung, 1852.

Mencarini, Beatrice, *L'inconsolabile. Pavese, il mito e la memoria*, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2013.

Mencej, Mirjam, „Spaces of Passage into Supernatural Time”, în *Tautosakos darbai*, XLIV, 2012, p. 30-48.

Mera, Julius Tr. , *Din lumea basmelor*, București, 1906.

Mililo, Aurora, *La vita e il suo racconto. Tra favola e memoria storica*, Roma, Casa del libro editrice, 1983.

Moldovan, Ioan Micu, *Povești populare din Transilvania*, Culese prin elevii școlilor din Blaj (1863-1878). Ediție îngrijită de Ion Cuceu și Maria Cuceu. Prefațată de Ovidiu Bârlea, București, Editura Minerva, 1987.

Monaghan, Patricia, *The Encyclopedia of Celtic Mythology and Folklore*, Infobase Publishing, 2009.

Mondo, Lorenzo, *Quell'antico ragazzo. Vita di Cesare Pavese*, Milano, Rizzoli, 2006.

Monoto, Maria J. Calvo, „Le città invisibili: prosa con metamorfosi”, în Raffaele Aragona (editor), *Italo Calvino: percorsi potenziali*, Manni Editori, 2008, p. 73-83.

Monseur, Eugène, *Le Folklore wallon*, Bruxelles, 1892.

Mușlea, Ion, *George Pitiș folclorist și etnograf*, București, 1968.

Muthu, Mircea, Muthu, Maria, *Făt-Frumos și “Vremea uitată”*. O nouă interpretare critică a basmului *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte*, Ediția a doua, Revăzută și adăugită, Euro Press Group, București, 2008.

Nerucci, Gherardo, *Sessanta novelle popolari montalesi*, Firenze, 1880.

- Niculiță-Voronca, Elena, *Datinile și credințele poporului român* adunate și așezate în ordine mitologică, Cernăuți, Isidor Weigler, 1903.
- Nijloveanu, Ion, *Basme populare românești*, București, Editura Minerva, 1986.
- Nișcov, Traian Ionescu, „Correspondența dintre J. Urban Jarník și Petre Ispirescu”, în *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*, XII, 1963, p. 674; Scrisoarea din 14/26 iunie 1882.
- Nișcov, Viorica, *A fost de unde n-a fost: basmul popular românesc: excurs critic și texte comentate*, București, Humanitas, 1996.
- Noica, Constantin, *Sentimentul românesc al ființei*, București, Editura Eminescu, 1978.
- Obert, Franz, *Basme și legende românești din Ardeal*, Ediție alcătuită și îngrijită de Ion Talos, Cluj-Napoca, Argonaut, 2010.
- Obert, Franz, *Rumänische Märchen und Sagen aus Siebenbürgen*, Sibiu, Krafft, 1925.
- Oișteanu, Andrei, *Grădina de dincolo*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980.
- Ortoli, Jean-Baptiste Frédéric, *Les contes populaires de l'île de Corse*, Paris, 1883.
- Pamfile, Tudor, *Firișoare de aur. Povești și legende din popor*, București, Editura L. Alcalay.
- Papadima, Ovidiu, *Literatura populară română. Din istoria și poetica ei*, Editura pentru Literatură, București, 1968.
- Papadima, Ovidiu, „Adolf Schullullerus și folclorul românesc”, în vol. *Literatura populară română. Din istoria și poetica ei*, Editura pentru Literatură, București, 1968.
- Papahagi, Pericle, *Basme aromâne*, București, Editura Academiei Române, 1905.
- Parker, H. , *Village Folk Tales of Ceylon*, London, Luzac and Company.
- Păun, Octav și Silviu Angelescu, *Basme, cântece bătrânești și doine*, București, Editura Minerva, 1989.

- Pedoto, Constance A. , „Game Playing în the Fiction of Italo Calvino”, în *Italian Quarterly*, 30 (Winter- Spring 1989), p. 43-53.
- Pedroso, Consiglieri, *Portuguese Folk-tales*, London, 1890.
- Pellizzari, Pietro, *Fiabe e canzoni popolari del contado di Maglie în Terra d' Otranto*, 1881.
- Petrovici, Emil, Folklor din Valea Almăjului (Banat), în *AAF*, III (1935), p. 25.
- Pigorini-Beri, Caterina, „La Cenerentola a Parma e a Camerino”, în *Archivio per lo studio delle Tradizioni Popolari*, diretta da Giuseppe Pitrè e Salvatore Salomone Marino, Torino-Palermo, Vol. II, 1882, pp. 45-58.
- Pineau, Leon, *Contes populaires du Poitou*, Paris, 1891.
- Pinet, Simone, *Archipelagoes: Insular Fictions from Chivalric Romance to the Novel*, University of Minnesota Press, 2011.
- Pisanty, Valentina, *Leggere la fiaba*, Bompiani, 1993.
- Pitrè, G. , *La casa, la vita e la famiglia del popolo siciliano*, Palermo, 1913.
- Pitrè, Giuseppe, *Fiabe, novelle e racconti popolari siciliani raccolti ed illustrati da Giuseppe Pitrè, Con Discorso Preliminare, Grammatica del dialetto e delle parlate siciliane. Saggio di novelline albanesi di Sicilia e Glossario*, vol. I, Bologna, Forni Editore, 1985.
- Pitrè, Giuseppe, *Fiabe, novelle e racconti popolari siciliani*. Edizione integrale în dialetto siciliano con testo italiano a fronte. Traduzione di Bianca Lazzaro. Introduzione a cura di Jack Zipes. Prefazione di Giovanni Puglisi, 2013.
- Pompiliu, Miron, în *Convorbiri* din 1876, an IX, no. 5, 1 august.
- Ponti, Annalisa, *Come leggere "Il sentiero dei nidi di ragno" di Italo Calvino*, Milano, Mursia, 1991.
- Pop-Reteganul, Ion, *Povești ardelenesti*, Brașov, Editura Ciurcu, 1888.

Pop, Mihai, „Metode noi în cercetarea structurii basmelor”, în *Folclor literar*, Timișoara, I, 1967, p. 5-11.

Pop, Mihai, Pavel Ruxăndoiu, *Folclor literar românesc*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990.

Popescu, N. D. , *Carte de basme*. Culegere de basme și legende, vol. II, București, Editura Librăriei H. Steinberg, 1892, No. 1.

Popovici, Iosif, *Die Dialekte der Munteni und Pădureni im Hunyader Komitat*, Halle, Verlag von Max Niemeyer, 1905.

Propp, V. I. , *Rădăcinile istorice ale basmului fantastic*. Traducere de Radu Nicolau, Prefață de Nicolae Roșianu, București, Editura Univers, 1973.

Propp, Vladimir Jakovlevici, *Morfologia basmului*, București, Editura Univers, 1970.

Reteganul, Ion Pop, *Povești ardelenesti*, București, Minerva, 1986.

Riordan, James, „Russian Fairy Tales and their Collectors”, în *A Companion to the Fairy Tale*, Eds. Hilda Ellis Davidson, Anna Chaudhri, Cambridge, D. S. Brewer, 2003.

Romano, Massimo, *Come leggere i Malavoglia di Giovanni Verga*. Milano, Mursia, 1983, Silvia Iannello, *Le immagini e le parole dei Malavoglia*. Roma, Sovera, 2008.

Rosa , Alberto Asor, „Il cuore duro di Calvino”, în *La Repubblica*, 1. 12. 1985, accesat online <http://ricerca.repubblica.it/repubblica/archivio/repubblica/1985/12/01/il-cuore-duro-di-calvino.html>

Roșianu, Nicolae, *Stereotipia basmului*, București, Univers, 1973.

Salerno, Mirella Maugeri, „Storie e terre di F. Lanza”, *Cultura e scuola*, Roma, genn-marzo 1986.

Salinari, C. , *Viaggio tra le fiabe*, în “Il Contemporaneo”, III, 29 dicembre 1956.

Savin, Petre G. , *Snoave din popor*, București, Editura Casa Școalelor, 1926.

Sbiera, Ioan G. , *Povești populare românești*. Din popor luate și poporului date, Cernăuți, Editură proprie, 1886.

Schede, Hans-Georg, *Die Brüder Grimm – Eine Biographie*, Hanau, CoCon-Verlag, 2009.

Schneller, Christian, *Märchen und Sagen aus Wälschtirol: Ein Beitrag zur deutschen Sagenkunde*, Innsbruck, Verlag der Wagner'schen Universitäts-Buchhandlung, 1867.

Schott, Arthur și Albert *Walachische Märchen*, Stuttgart und Tübingen, J. G. Cotta'scher Verlag, 1845.

Schullerus, Adolph, *Tipologia basmelor românești și a variantelor lor (Conform sistemului tipologiei basmului întocmit de Antti Aarne)*. Traducere din limba germană de Magda Petculescu, Ediție îngrijită și prefăcută de I. Oprișan, Editura Saeculum, București, 2006.

Schullerus, Pauliene, *Rumänische Volksmärchen aus dem mittleren Harbachtale*, gesammelt, übersetzt und eingeleitet. Bukarest, Kriterion, 1977.

Sébillot, Paul, *Littérature orale de la Haute-Bretagne*, Paris, Maisonneuve et Cie. , 1881.

Serra, F. , *Calvino*, Roma, Salerno editrice, 2006.

Sevastos, Elena, *Povești*, Iași, Editura Șaraga, 1892.

Slavici, Ioan, *Die Rumänen in Ungaren, Siebenburgen und der Bukowina [Românii din Ungaria, Transilvania și Bucovina]*, Wien und Tesche, Karl Prochaska, 1881.

Slavici, Ioan, *Povești*. Ediție îngrijită de Aureliu Goci, București, Editura Minerva, 1975.

Socrate, Mario, *Le "Fiabe italiane" di Calvino*, în "Società", XII, 6, dicembre 1956, p. 1196-201.

Stăncescu, Dumitru, *Basme culese din gura poporului*, București, Ed. Haimann, 1892.

Stănescu Arădanul, Mircea Vasile; Demetriu Boer și Ștefan Cacoveanu, *Povești din Transilvania*. Ediție îngrijită de Ovidiu Bârlea și Ion Taloș, Prefață de Ovidiu Bârlea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1975.

- Stier, G. , *Ungarische Sagen und Märchen*, Berlin, Ferdinand Dümmlers Buchhandlung, 1850.
- Swann, Stevan Jones, *The Fairy Tale. The Magic Mirror of the Imagination*, Psychology Press, 2002.
- Swynnerton, Charles, *Indian Nights' Entertainment; or, Folk-Tales from the Upper Indus*, London, Elliot Stock, 1892.
- Șăineanu, Lazăr, *Basmele române în comparațiune cu legendele antice clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice*. Ediție îngrijită de Ruxandra Niculescu. Prefață de Ovidiu Bârlea, București, Minerva, 1978.
- Șoltescu, Ion, *Carte de basme, descânțece, ghicitori, colinde, maxime, proverbe și superstițiuni*, culese de..., București, 1902.
- Ștefănescu-Delavrancea, Barbu, *Sultânica*, București, Tipo-litografia St. Mihalescu, 1885.
- Ștefănuță, Petre, „Cercetări folklorice pe Valea Nistrului de jos”, în *AAF*, IV (1937), p. 31-227.
- Ștefănuță, Petre, „Folklor din județul Lăpușna”, în *AAF*, II (1933), pp. 89-180.
- Ștefănuță, Petre, „O familie de povestitori din Iurceni (Basarabia)”, în *AAF*, VI (1942), pp. 78-100
- Taloș, Ion, *Gândirea magico-religioasă la români*. Dicționar, București, Editura Enciclopedică, 2001.
- Tatar, Maria, *The Hard Facts of the Grimms' Fairy Tales*, Princeton University Press, 2003.
- Teodorescu, G. Dem. , *Basme române*. Ediție îngrijită, prefață și rezumate în limba franceză, note, indici și glosar de Stanca Fotino, București, Editura pentru Literatură, 1968.
- Theodor, Capidan, *Meglenoromânii II Literatura populară la meglenoromâni*, București, Cultura Națională, 1928.

- Thompson, D. , *Cesare Pavese*, Cambridge, 1982.
- Tuck, Donald H. , *The Encyclopedia of Science Fiction and Fantasy*, Chicago, Advent, 1974.
- Tuțescu, Ștefan, *Taina ăluia*. Proză, snoave și povești hazlii, Piatra Neamț, tip. Mathilde C. Gheorghiu, 1906.
- Ugliș-Delapeșica, Petre, *Poezii și basme populare din Crișana și Banat*, București, Editura pentru literatură, 1968.
- Ureche, Gr. , *Letopisețul Țării Moldovei*, București, ESPLA, 1958.
- Uther, Hans-Jörg, *The Types of International Folktales: A Classification and Bibliography*. Animal tales, tales of magic, religious tales, and realistic tales, with an introduction, Academia scientiarum Fennica, 2004.
- Van Gennep, Arnold, *La formation des legends*, Paris, Ernest Flammarion, 1920.
- Van Gennep, Arnold, *Riturile de trecere*, Iași, Polirom, 1996.
- Vasiliu, Alexandru, *Povești și legende*, București, Cultura Națională, 1927.
- Venturi, G. , *Pavese*, Firenze, La Nuova Italia, 1969.
- Vittorio, Tino, „«Mimi» e contadini di F. Lanza”, în *Formicolii. Per una storiografia dello scarto*, Catania, CUECM, 1992.
- Vrabie, Gheorghe, *Basmul cu soarele și fata de împărat*, București, Editura Minerva, 1973.
- Vrabie, Gheorghe, *Structura poetică a basmului*, Editura Academiei, București 1975.
- Wardrop, Marjory, *Georgian Folk Tales*, London, 1894.
- Weigand, Gustav, *Vlacho-Meglenen*, Leipzig, 1892.
- Wlassics, T. , *Pavese falso e vero. Vita, poetica, narrativa*, Torino, Centro studi piemontesi, 1985.

Zaccaria, Giuseppe, *Italo Calvino*, in *Storia della letteratura italiana* diretta da E. Malato, IX: *Il Novecento*, Roma, Salerno Editrice, 2000, p. 883-923.

Zanazzo, Giggi, *Novelle favole e leggende romanesche*, Torino-Roma, Società tipografico-editrice nazionale, 1907.

Zingerle, Ignaz and Joseph, *Kinder- und Hausmärchen*, Innsbruck, Verlag der Wagner'schen Buchhandlung, 1852, p. 189-191.

Zipes, Jack, *The Brothers Grimm: From Enchanted Forests to the Modern World*. Second edition, Palgrave Macmillan, 2002.